„búcsú nélkül és szemlesütve”

MOLNÁR KRISZTINA RITA

MINT A SZAPPAN-BUBORÉK

Az idei iskolakezdés kalandjai (megszépítő körülírás) között az egyik legszomorúbb Tündi és Imi eltűnése. A két gyerek úgy tűnt el az életemből, mint két szappanbuborék. Vagy Bab Berci Tünkánya.

Voltak, nincsenek.

Az egyik Pest megyében található majorból jártak be az iskolába – hol iskolabusszal, hol gyalog, vagy éppen sehogyan, ha leszakadt a hó, és az időjárás lehetetlenné tette a közlekedést. Különös gyerekek voltak az ikrek, egyfelől nagyon is maiak, másfelől időutazás volt velük találkozni, hiszen életformájuk Gárdonyi vagy Móra tanítványainak rokonaivá tette őket. Volt mobiljuk, de éjjel a végtelen szelet hallgatták. Tünde értette legjobban, hogy János vitéz miért nem találkozik többé Iluskával az életben.

…tanár néni, azt hiszem, hogy az én nagypapám alabárdos…

Imi negligálta az írást és olvasást, de matekból vágott az esze, mint a borotva.

Óvodás koruk óta ismerte őket a közösség, ahova jártak. Elfogadta, szerette mindkettőt.

Most, hogy a majorból csak pénzért hoz gyereket az iskolabusz, eltűntek.

Abba a faluba járnak iskolába, ahová ingyen visz a busz. Belátható szempont. Bár ott nem ismeri őket senki.

Szeptemberben Gyuszika is eltűnt.

Ez sem St. Mary Mead-ben történt, és nem próbálok Agatha Christiehez méltó atmoszférát teremteni. Gyuszikát kishúgával együtt az édesanyja vitte el, mert nem voltak biztonságban. Hasonló történetek nyilván ezerszám megesnek naponta a világban. Szentimentális sem szeretnék lenni. Megtanultam elengedni. Léggömböket, tárgyakat, embereket, vágyakat.

De Gyuszika egy alabárdos unokája volt.

Ez úgy derült ki, hogy egy óránk után odapenderült elém, és elmondta. A szót az órán tanulta tőlem, fel is rajzoltam a táblára, hogy biztosak lehessünk benne, mi fán terem az alabárd. Gyuszi azonnal ráismert az eszközre. Tanár néni, azt hiszem, hogy az én nagypapám alabárdos. Ragyogott okos, gesztenyebarna szeme. Büszke volt. Nem jutottam szóhoz. Életemben először tanítottam ekkora gyerekeket, hat-hét évvel idősebbekhez voltam szokva. Óvatosan kérdeztem meg, miből gondolja, hogy ez az igazság. A pincében, mondta, a pincében tartja a nagypapám az alabárdját. Nagyon ügyes, mindenfélét tud készíteni. Látszott, hogy számára az, hogy nagypapa a király alabárdosa volt, mielőtt nyugdíjba ment, egészen magától értetődődő.

…Gyuszika tényleg tudott bejglit sütni…

Aztán apránként megtudtam, hogy horgászik, a halat egyedül pucolja meg, és hogy édesanyjának bejglit sütött karácsonyra. És mennyi lisztből? Megmondta. Rákérdeztem az élesztőre, a margarinra. Szégyen, nem szégyen: gyanakodtam. De Gyuszika tényleg tudott bejglit sütni. Tizenegy évesen. Húsvétkor kisnyulat árult. Reklámcédulákat írt, osztogatta. Ha néhanap uzsonnára apró pogácsát hozott, megkínált. Büszke volt rá, hogy ő tud a legjobban kukoricát morzsolni. Sokat sírt. Veszekedést provokált. Káromkodott is ilyenkor, hihetetlen volt a választéka. Egyedül játszotta el az előző esti veszekedést. Az osztálytársait kellékül használta a feldolgozáshoz, nehezen viselték. Nem értették. Ha meglátta a folyosón gyönyörű barna hajfonatos húgát, úgy ölelték át egymást, ahogy Molnár Ferenc *Kékszemű*-jében a testvérek. Még nem láttam ilyet.

A kollégák mesélték el, mit élnek át otthon nap mint nap. Hogy a gyerekek idősebb fiú féltestvére egy télen át a nyári konyhában aludt télikabátban, kölcsönpaplanok óvták meg a fagyástól, mert az apa valamiért nem állhatta, nem tűrte meg a házban. Aztán távoli rokonok fogadták be. Meg azt is, hogy az anya úgy él, mintha fogoly lenne. Boltba is alig mehet egyedül.

És most – hála Istennek – kiszabadult, vitte a gyerekeket, ki tudja hová, merre. Volt, nincs az alabárdos unokája.

Eltűnik az életünkből a többi is, a tanítványoknak ez a dolga. Kit erősebb iskolába visznek, ki csak elköltözik. De eltűnnek máshogy is. Megnőnek, átalakulnak, változnak, ki többet, ki kevesebbet. Természetes.

Őrizzük őket tablóképeken, levelezünk egyikkel-másikkal, ránk köszönnek az utcán, a boltban, a rendelőben. Küldenek meghívót esküvőre, fényképet a kisbabáról. Kerekedik a sorsuk. Elengedett léggömbök.

De ez megszokhatatlan. Búcsú nélkül és szemlesütve belátni, hogy nem tudtunk segíteni.

Szekeres Szabolcs (11 éves, Gyergyószentmiklós, Románia) rajza